

K?? Sporlar? Fark?ndal?k ?lçe?i (KSFÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *K?? Sporlar? Fark?ndal?k ?lçe?i (KSFÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24712>

Özet

K?? Sporlar? Fark?ndal?k Ölçe?i (KSFÖ), bireylerin k?? sporlar?na yönelik fark?ndal?k düzeylerini ölçmek amacıyla 2020 yılında Tolga ve Yıld?ran tarafından geli?tirilmis bir ölçme aracıdır. Ölçek, fark?ndal?k yap?sın? **bili?sel**, **duyu?sal** ve **psikomotor** olmak üzere üç temel alt boyutta incelemektedir. Toplam 35 maddeden olu?an bu ölçek, yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik kanıtlarına sahiptir. Ölçeğin geli?tirme çalışması, Türkiye'deki spor bilimleri alan yazının katkıda bulunarak, k?? sporlar? eğitimi ve katılımların değerlendirilmesinde önemli bir araç sunmaktadır.

KSFÖ, 5 dereceli bir Likert Ölçe?i formatında düzenlenmiştir (1=Hiç Katılımlıyım, 5=Tamamen Katılımlıyım). Yapılan faktör analizi sonuçları, bu üç boyutlu yapının istatistiksel olarak sağlam olduğunu göstermekte olup, özellikle spor eğitimi ve pedagojisi alanlarında kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

K?? Sporlar?, Fark?ndal?k, Bili?sel Boyut, Duyu?sal Boyut, Psikomotor Boyut, Ölçek Geli?tirme, Cronbach Alpha, Faktör Analizi.

Yazarlar

Tolga Eski, İbrahim Yıld?ran.

Amaç

KSFÖ'nün temel amacı, bireylerin k?? sporlar?na ilgisinin sahip oldukları bilgi düzeylerini (bili?sel), duygusal tutumlarını (duyu?sal) ve uygulama eğilimlerini (psikomotor) bütüncül bir yaklaşımla belirlemek üzere geçerli ve güvenilir bir psikometrik araç oluşturmaktır. Bu çalışmada, özellikle k?? sporlar?na katılımla ilgili te?vik etme ve fark?ndal?k eğitimlerinin etkinliğini değerlendirmede bilimsel bir temel sağlamaya amaçlanmıştır.

Ölçek, k?? sporlar? eğitim programları veya kampanyaları hedef kitle üzerindeki etkisini nicel olarak ölçme ihtiyacına yanıt olarak geli?tirilmiştir. Elde edilen veriler, spor politikaları ve eğitim materyallerinin geliştirilmesine rehberlik edebilir.

Yapı

K?? Sporlar? Fark?ndal?k Ölçe?i, **K?? Sporlar? Fark?ndal???** yapısın? ölçmektedir. Bu yapı, üç ayrı ancak ilişkili alt boyuttan oluşmaktadır:

Bili?sel Boyut: Bireyin k?? sporlar?, kurallar?, güvenlik önlemleri ve faydalar? hakk?ndaki bilgi düzeyini ve anlay???n? ifade eder. Bu boyutta 13 madde bulunmaktadır.

Duyu?sal Boyut: Bireyin k?? sporlar?na yönelik ilgi, tutum, motivasyon ve duygusal de?er yarg?lar?n? kapsar. Bu alt boyut da 13 maddeden olu?maktadır.

Psikomotor Boyut: Bireyin k?? sporlar?n? fiilen uygulama, beceri sergileme ve kurallara uygun davranma e?ilimini ölçer. Bu alt boyut 9 maddeden olu?maktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) ile incelenmi?tir. Örneklem büyüklü?ünün faktör analizine uygunlu?unu de?erlendirmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri hesaplanm???tır. Elde edilen **KMO** de?eri 0.905 olarak bulunmu?tur, bu da verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, verilerin çok de?i?kenli normal da???m varsay?m?n? test eden Bartlett Sphericity Testi sonucunun istatistiksel olarak anlaml? ($p=0.000$) ç?kmas?, faktör ç?karma i?leminin uygunlu?unu desteklemi?tir. Bu sonuçlar, KSFÖ'nün teorik olarak öngörülen üç faktörlü yap?s?n?n ampirik verilerle güçlü bir uyum içinde oldu?unu kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

KSFÖ'nün iç tutarlılık güvenirli?i, Cronbach Alpha katsay?s? kullan?larak hesaplanm???tır. Ölçe?in genel ve alt boyutlar baz?ndaki güvenilirlik katsay?lar? oldukça yüksek bulunmu?tur, bu da maddelerin ölçülmek istenen yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Toplam Ölçek için Cronbach Alpha de?eri: **0.908**

Bili?sel Boyut için Cronbach Alpha de?eri: **0.887**

Duyu?sal Boyut için Cronbach Alpha de?eri: **0.927**

Psikomotor Boyut için Cronbach Alpha de?eri: **0.787**

Tüm alt boyutlar?n 0.70 e?i?inin üzerinde olmas?, ölçe?in ara?tırma amaçlar? için yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu teyit etmektedir. Özellikle duyu?sal boyutun yüksek tutarlılık katsay?s? (0.927), bu boyutun duygusal tutumlar? son derece güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

K?? Sporlar? Fark?ndal?k Ölçe?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda 35 madde ve 3 alt boyuttan olu?an bir yap? sergilemi?tir. Ölçek maddelerinin üç faktör alt?nda gruplanmas?, k?? sporlar? fark?ndal???n?n **bili?sel**, **duyu?sal** ve **psikomotor** bile?enlerinin birbirinden ayr?labilir oldu?unu göstermektedir.

Ölçek yap?s?n?n uygunlu?unu gösteren KMO de?eri 0.905 olarak tespit edilmi?tir. Bu de?er, verilerin faktör analizi için mükemmel bir uyum sergiledi?ini ve faktör yüklerinin güçlü oldu?unu i?aret eder. Bu net üç faktörlü yap?, ölçe?in teorik çerçevesini desteklemekte ve ara?t?rmac?lara k?? sporlar? fark?ndal???n? bile?enlerine ay?rarak analiz etme imkan? sunmaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Ölçe?i (1=Hiç Kat?lm?yorum - 5=Tamamen Kat?l?yorum)

Maddeler: 35 Madde

Alt Boyutlar: 3 Alt Boyut (Bili?sel, Duyu?sal, Psikomotor)

Kullan?labilir Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon, Spor Bilimleri Ö?rencileri ve K?? Sporlar?na ?lgi Duyan Bireyler

Ya? Grubu: Yeti?kinler ve Genç Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: K?? sporlar? fark?ndal???n?n ölçölmek istendi?i her türlü birey grubu. Ölçe?in orijinal geli?tirme çal??mas?, üniversite düzeyindeki bireylere odaklanm??tır.

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli Anket. Kat?l?mc?lar, her bir maddeye ne ölçüde kat?lp kat?lmad?klar?n? 5 dereceli bir skalada belirtirler.

Anahtar Kelimeler

K?? Sporlar? E?itimi, Fark?ndal?k Düzeyi, Psikometrik Özellikler, KMO, Spormetre Dergisi, Geçerlik, Güvenirlik.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ticari olmayan amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Tolga Eski ile teski@kastamonu.edu.tr adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Tolga, E., & Y?ld?ran, ?. (2020). K?? Sporlar? Fark?ndal?k Ölçe?i (KSFÖ) Geli?tirme Çal??mas?. Spormetre Beden E?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 18(1), 131-143.

Makalenin orijinal ba?lant?s? dergipark.org.tr adresinde mevcuttur.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: kis-sporlari-farkindalik-olcegi-ksfo-toad.pdf

K?? Sporlar? Fark?ndal?k Ölçe?i (KSFÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek toplam 35 maddeden ve 3 alt boyuttan olu?maktadır. Her bir alt boyutu temsil eden örnek maddeler a?a??dad?:

Bili?sel Boyut (13m): Ailem taraf?ndan bana k?? sporlar? hakk?nda bilgi verilir.

Duyu?sal Boyut (13m): K?? sporlar?n?, insan?n do?a ?artlar?na kar?? dayan?kl???n? artt?rd???n? dü?ünüyorum.

Psikomotor Boyut (9m): K?? sporlar?n? kurallar?na göre yap?yorum.